

Fővárosi Ítéltábla

2.Kf.27.531/2007/6. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Rossmann Magyarország Kereskedelmi Kft. (Vecsés) felperesnek a Gazdasági Versenyhivatal (Budapest hivatkozási szám: Vj-180/2006.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2007. évi szeptember hó 27. napján kelt 2.K.32.189/2007/4. számú ítélete ellen a felperes által 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott helyen 2008. évi június hó 11. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest arra, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (azaz húszezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására - 24.000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes legfontosabb vevőtájékoztatási eszköze az akciós termékeket hirdető országos terjesztésű, 2006-ban 52 alkalommal, már több mint 2 millió példányban megjelenő reklámújságja, amely kiadványok felkerülnek az Internetes honlapjára is. Az alperes annak vizsgálatára indított versenyfelügyeleti eljárást a felperes ellen, hogy megsértette-e a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban Tpv.) III. fejezetének rendelkezéseit az általa kiadott, 2006. szeptember 4-17., illetve 2006. szeptember 18-24. közötti időszakra szóló hirdetési

újságokban, illetve Internetes honlapján és az üzletekben elhelyezett reklámeszközökön közzétett tájékoztatásaival.

Az alperes vizsgálata eredményeként a 2007. május 07. napján kelt 180/2006/26. számú határozatában megállapította, hogy a felperes a Tpv. 8.§-ának (2) bekezdés c) és d) pontjaiba ütköző jogsértést követett el, amikor a 2006. szeptember 4-17-e közötti időszakban érvényes reklámújságokban akció keretében meghirdetett állatfigurás esernyő, számológép, autóstáska és összecukható csomagszállító, továbbá a 2006. szeptember 18-24-e között érvényes reklámújságokban akció keretében meghirdetett irattáska és 2 dl-es ivópalack esetében a közzétett tájékoztatásban nem a valóságnak megfelelően tüntette fel a termékek nem akciós árát. Ezért a Tpv. 78.§-ának (3) bekezdésében foglaltak alapján a felperest 5.000.000 forint versenyfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezte. A bírság összegének meghatározásakor az alperes a több árut érintő jogsértés miatt az üzleteknek az akció ideje alatti teljes nettó forgalmából kiindulva tekintettel volt a reklámújságok magas, 2 millió db-ot meghaladó példányszámára, az azokkal elért fogyasztói kör kiterjedt voltára, és a felperes piaci részesedésére. Ezen túlmenően figyelembe vette, hogy a felperest már két esetben marasztalta a Tpv. 8.§-ába ütköző jogsértésért (Vj-130/2003; Vj-73/2006.), valamint azt is értékelte, hogy a felperes nem vitatta a jogsértést.

A felperes keresetében a jogsértést nem vitatta, azonban a szankció tekintetében az alperesi határozat megváltoztatásával elsődlegesen a bírság mellőzését, míg másodlagosan a bírság összegének mérséklését kérte. Kifogásolta, hogy az alperes nem megfelelően értékelte a jogsértés súlyát, azt, hogy a kiadványokban megjelent több száz termékhez viszonyítottan a jogsértő magatartás mindösszesen 6 terméket érintett, amelyből alacsony árbevétele származott, azonban még sem az adott terméktípusokat érintően vette alapul piaci részesedését. Sérelmezte, hogy a mérlegelésnél az alperes nem vette figyelembe enyhítő körülményként a szűk fogyasztói érdeksérelmet és annak könnyű orvosolhatóságát, továbbá azt, hogy a jogsértő állapot rövid ideig állt fenn és ebből előnye nem származott, és ezt követően az akciók során probléma nem merült fel a tájékoztatással összefüggésben. Hangsúlyozta, hogy az adminisztrációs hiba miatt történt téves tájékoztatás tekintetében felróhatósága csekély fokú. Álláspontja szerint a versenyhatósággal együttműködő magatartása az alapvetően elvárható közreműködési kötelezettséget meghaladta. E vonatkozásban arra utalt, hogy a perbeli jogsértés éppen az ő adatszolgáltatása folytán jutott a versenyhatóság tudomására. Hivatkozott arra is, hogy az alperes nem vonta mérlegelési

körébe azt a körülményt, hogy a vele szemben korábban, négy évvel ezelőtt folyt ügy tényállása (Vj-130/2003.) a perbelihez képest eltérő volt. Kérte figyelembe venni, hogy a Vj-73/2006/20. számú határozatot a Fővárosi Bíróság ítéletével 2007. szeptember 3. napján hatályon kívül helyezte, így ezen alperesi marasztalást a terhére értékelni nem lehet. Állította, hogy a korábbi versenyhatósági marasztaláshoz képest ötszörös összegben meghatározott bírság-összeg sérti a fokozatosság elvét.

Az alperes a határozatában foglaltak fenntartása mellett a felperesi kereset elutasítását kérte azzal, hogy az eset összes körülményét mérlegelve döntött a bírság összegéről. Hivatkozott arra, hogy az országos reklámújságban megvalósult jogsértés felperes valamennyi üzletét érintette, és azok felkerültek az Internetes honlapjára is. A reklámok becsalogató jelleggel bírtak, ezért nem kizárólag a közvetlenül érintett termékek eladási adatai relevánsak, ugyanakkor a kiszabható maximális bírság 1 %-át sem érte el a bírság összege. A felperes által vitatott egyéb kérdésköröket érintően a kialakult bírói gyakorlatra utalt.

Az elsőfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339.§-ának (1) bekezdése alapján a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy az alperesi mérlegelés kielégítette a Pp. 339/B.§ követelményét, és a felperes által vitatott szempontok kifejezett nevesítésének hiányában a határozati mérlegelés nem minősül hiányosnak és okszerűtlennek, ezért a kiszabható maximális bírság 0,15%-ában meghatározott bírságösszeg nem eltúlzott. Utalt arra, hogy nincs olyan jogszabályi követelmény, amelyre figyelemmel az alperesnek a jogsértéssel érintett termékek számát az ugyanazon reklámújságban megjelent összes termék számához kellett volna viszonyítania. Nem törvénysértő, hogy az alperes nem vizsgálta azt, hogy a felperes teljes kínálata és teljes árbevétele miképp aránylik a határozatban szereplő tartós fogyasztási cikkekhez. Nem fogadta el azon felperesi állításokat, miszerint a fogyasztói érdekek sérelme szűk körben valósult meg, az könnyen orvosolható volt, továbbá, hogy a jogsértő állapot rövid ideig állt fenn. Ezzel szemben megállapította, hogy a felperes által sem vitatott tény, hogy a reklámújságok nagy példányszámban, sok fogyasztóhoz jutottak el, ugyanakkor a későbbi jogkövető magatartás és a fogyasztói panaszok hiánya sem tekinthető olyan enyhítő körülménynek, amely a mérlegelés lényegi hiányosságát jelentené. Az adminisztrációs mulasztás és a felróhatóság csekély foka közötti összefüggés nem releváns, ugyanis a versenyjogi felelősség tudattartalomtól független, objektív alapú. Megállapította, hogy a felperes nem vitatottan együttműködő magatartást tanúsított, azonban annak intenzitása nem

érte el azt a szintet, amely mellett e szempont nevesítése nélkül az alperesi döntés törvénysértő lenne. Hangsúlyozta, hogy a fokozatosság elvét nem sérti az, hogy a korábbi jogsértés miatt alkalmazott bírság többszörösét szabta ki az alperes, mert ennek viszonyítási alapja alapvetően az előző évben elért nettó árbevétel volt. Kiemelte, hogy az alperes jogszerűen vette figyelembe a korábbi versenyfelügyeleti eljárásokban a Tpv. III. fejezetének megsértése miatti határozatokat, mivel e körülmény önmagában elegendő az ismételt jogsértés megállapíthatóságához, mert tényállásbeli azonosságot sem a jogszabály, sem pedig a bírói gyakorlat nem kíván meg. Az alperesi ellenkérelemben hivatkozott eseti döntésekre, a versenyfelügyeleti eljárásban alkalmazott törvényi határidőkre és az elévülés szabályaira figyelemmel utalt arra, hogy az alperesnek nincs törvényes lehetősége arra, hogy bizonyos körülményeket valamely utóbb bekövetkező feltételtől függően értékeljen, folyamatban lévő más eljárásokra tekintettel lényeges körülményeket figyelmen kívül hagyjon, ugyanis nemcsak a közigazgatási bíróság által jogerősen elbírált ügyekben hozott döntéseket értékelve állapítható meg az ismételt jogsértés ténye.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a bírság mérséklését, vagy elengedését kérte. Megismételte az elsőfokú eljárásban előadottakat és azon álláspontját, hogy az alperes nem tett eleget a bírság kiszabása körében a jogszabályok által megkövetelt mérlegelési kötelezettségének, mivel több releváns szempontot figyelmen kívül hagyott értékelése során. Nem vizsgálta a jogsértéssel elért előnyt, a felróhatóság mértékét, a fogyasztói érdeksérelem körét. Véleménye szerint tévesen foglalt állást a Fővárosi Bíróság az együttműködő magatartás tekintetében, ugyanis az meghaladta azt a szintet amelynek elmaradása már eljárási bírságot is maga után vonna.

Az alperes a fellebbezésre vonatkozó érdemi ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A felperes a Tpv. 8. §-ának (2) bekezdés c) és d) pontjaiba ütköző jogsértés tényét nem vitatta, csak a szankció mértékének meghatározását kifogásolta.

Az elsőfokú bíróság a felperes kereseti kérelmének keretei között vizsgálta, hogy a versenyhatóság a felperes által elismert jogsértés miatt jogszerűen határozta-e meg a jogkövetkezményt és annak mértékét.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján a felperes fellebbezésének és az alperes fellebbezési ellenkérelmének korlátai között vizsgálta és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 206. §-ában írtaknak megfelelően eljárva a tényállást feltárta és a rendelkezésre álló peradatok okszerű mérlegelésével hozta meg döntését. A felperes az elsőfokú eljárásban előadottakhoz képest a fellebbezésében új tény, új körülményt nem jelölt meg.

Az elsőfokú bíróság a bíróság meghatározásával kapcsolatos felperesi kereseti állításokat ütköztette az alperesi döntésben nevesített szempontokkal, valamint az alperesnek az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozataival. Teljeskörűen értékelte a felperes részéről előadottakat, részletesen kifejtve és magyarázatot adva arra nézve, hogy miért nem tartotta elfogadhatónak a felperes hivatkozásait, és milyen tényezők figyelembevételével állapította meg, hogy az alperesi határozat kielégíti a Pp. 339/B. §-ban foglalt jogszabályi követelményeket. Az elsőfokú bíróságnak a felperesi érveket elemző, az enyhítő és súlyosító körülményeket értékelő ítéleti okfejtésével a Fővárosi Ítéltábla egyetértett, így azok megismétlését szükségtelennek tartja.

Az elsőfokú bíróság okszerű megállapításaival szemben a felperes fellebbezésében a bíróság alkalmazásával és annak mértékével összefüggő, az elsőfokú eljárásban nem értékelt új tény és körülményt nem jelölt meg.

Mindezek folytán a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 254. §-ának (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság érdemben helytálló ítéletét helyes indokainál fogva helybenhagyta.

Az alperes törvényben meghatározott feladata, hogy a fogyasztók védelme és a versenyszférában működő piaci szereplők tiszta (jogszerű) és kiegyensúlyozott versenyének biztosítása érdekében a piac szereplőinek tevékenységét ellenőrizze, a tapasztalt jogellenességeket kiküszöbölje, és az alkalmazott szankció révén a speciális és generális prevenció eszközeivel élve a jogsértőt, valamint a piac többi szereplőjét a további jogsértéstől visszatartsa.

A Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése adja meg a jogi alapját és a bírság kiszabásának a felső határát azzal, hogy a jogalkotó a (3) bekezdésben sorolja fel - nem taxatív módon, hanem példálózva - azokat a szempontokat, amelyek vizsgálata szükséges a bírság mértékének meghatározásakor, és amelyek értékelése elengedhetetlen a jogsértéssel arányban álló szankció meghatározásához.

Az alperes nem teheti automatikussá a bírságmérték meghatározását, az ügyek egyedisége szükségessé teszi, hogy valamennyi esetben a Tpv. 78. §-a szerinti szempontokat ütköztesse az egyedi ügyben feltárt releváns körülményekkel, mert ezek összevetése eredményeként határozható meg körültekintően az alkalmazott szankció mértéke. Alapvető követelmény, hogy az alperes megfelelő terjedelemben és valamennyi, a mérlegelésnél figyelembe vett, feltárt tényt és körülményt értékelve, indokolja döntését (mind a szankció kiválasztása, mind annak mértéke vonatkozásában).

A versenyhatóságnak a jogsértést befolyásoló körülményeket, az elérni kívánt célt, és az elkövetett jogsértő magatartás súlyát, hatását, eredményét, a vállalkozásnak ehhez való viszonyulását, mint a bírságösszegre hatással bíró tényezőket a Tpv. 78. §-ában foglaltak szerint kell mérlegelnie. A jogsérelem súlya minden esetben elsődlegesen vizsgálandó szempont. A perbeli esetben a Tpv. 8. §-ának (2) bekezdés c) és d) pontjaiba ütköző jogsértés a felperesi állítással szemben nem csekély súlyú és a jogsértés körülményeit is értékelve nem eredményezheti a szankció kiszabásának mellőzését. E körben a következőket emeli ki a Fővárosi Ítéltábla. Az akciós jelleg feltüntetése a fogyasztók számára azt jelenti, hogy az eseti kedvezmények révén egy átmeneti időszakban, az átlagosnál kedvezőbb áron, vagy esetleg más kedvező feltételek biztosításával jutnak hozzá valamely termékhez, vagy szolgáltatáshoz. Az akciós ár lényege, hogy a fogyasztó olcsóbban tudja megvenni az adott terméket; ennek akkor van jelentősége, ha a fogyasztó tisztába van azzal, hogy mennyi a termék eredeti ára, hisz így tudja mérlegelni mit is jelent ténylegesen az akció. A fogyasztói döntéshez szükséges releváns információ nem volt valós, mivel az akciós árként a tényleges nyilvántartásbavételi ára szerepelt, vagyis a tévesen feltüntetett akció előtti árral lényegében a felperes "látszat akciót" hirdetett. Ebből következően a felperesi termékek értékesítésével összefüggő tájékoztatás nem volt igaz és pontos, és a különösen előnyös

vásárlás hamis látszatát keltve alkalmas volt arra, hogy a fogyasztói bizalmat jelentős mértékben, és károsan befolyásolja. E tényezők együttes mérlegelésével a felperes terhére rótt jogsértés súlyosnak értékelendő. A társadalom értékítéletével szemben álló, azt sértő a tudatosan a valóságnak meg nem felelő tájékoztatás. Ez a perbeli esetben egyértelműen megvalósult, hisz a felperes a potenciális vásárlókat - a reklámújság nagy példányszámára és az interneten való elérhetősége miatt - széles körben, több alkalommal, az akcióként feltüntetett teljes időtartamban, téves adatokkal kedvezmény látszatát keltve tájékoztatta. A felperes az érintett piacon a kiterjedt, országos drogériahálózata révén meghatározó jelentőségű vállalkozásként van jelen a termékeivel és szolgáltatásaival. Így akció hirdetésével a felperes jelentős befolyást képes gyakorolni a versenytársak és az azok által forgalmazott termékek közötti választás kapcsán meghozott fogyasztói döntésekre. Ezzel összefüggésben a másodfokú bíróság egyetértett azzal az alperesi okfejtéssel, hogy a reklámozott áru akciós ára révén különösen erős vonzást jelent a fogyasztók számára (becsalogató jelleggel bír) továbbá, hogy ennek révén a fogyasztók olyan árut is megvásárolhatnak, amelyet a reklám hiányában nem (vagy legalábbis nem a reklámozó vállalkozástól) vásároltak volna meg. Ebből következően az érintett piacon tevékenykedő vállalkozások közötti kiélezett versenyhelyzet miatt fontos a generálprevenzív hatás elérésének figyelembevétele, ami a fogyasztók megtévesztésére való alkalmasság kizárását célozza. Ezen túlmenően a Tpv. III. fejezetébe ütköző ismételt jogsértő magatartás miatt a speciális prevenció hatás elérését is különös nyomatékkal kell értékelni.

A felperesnek mint reklámozónak a felelőssége az, hogy a megjelent reklámok tartalma pontos és igaz legyen, ezen körben az ellenőrzés elmaradása miatti mulasztás a felperes terhére esik. Ez alól nem mentesülhet adminisztrációs tévedésre való hivatkozással (ezt egyébként a felperes nem igazolta), mert a felperes rendszeresen és folyamatosan él az akciók lehetőségével, ezért különös gondossággal köteles eljárni a reklámújságjában közzétett információk közreadásakor. Az alperes és az elsőfokú bíróság megállapításával a másodfokú bíróság egyetértett a tekintetben, hogy az együttműködés körében a felperesi adatszolgáltatás, valamint azon körülmény, hogy a jogsértést elismerte, nem tekinthetők a jogkövető magatartást előíró törvényi kötelezettségen túlmutató mértékű olyan enyhítő körülményeknek, amelyek a bírság csökkentését vonnák maguk után.

Megjegyzi a Fővárosi Ítéletábrla, hogy nem tekinthető jogsértőnek, ha az alperes a határozatában korábban, a tényállás ismertetése és a jogsértő magatartás értékelése körében tett állításait - amelyeket irányadónak tekint a bírságra nézve is - a perbeli érdemi

nyilatkozatába összefoglalja. Azonban célravezetőbbnek mutatkozik, ha a versenyhatóság ezt már a döntése meghozatalakor megteszi, akár oly módon, hogy a releváns tényekre, körülményekre visszautal a szankció alkalmazása és mértékének meghatározása során, avagy azokat ismételtlen összegezve felsorolja és megjelöli azt is, hogy enyhítő, avagy súlyosító körülményként vette azokat számba.

A felperes a másodfokú eljárásban olyan konkrét, a bírói mérlegelés okszerűségét cáfoló, vagy az ítélet jogszerűségét megdöntő indokot felhozni nem tudott, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, vagy megváltoztatását megalapozná.

A sikertelenül fellebbező felperes a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján köteles az alperes másodfokú perköltségének megfizetésére, és a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján a fellebbezési illeték viselésére.

Budapesten, 2008. évi június hó 11. napján